

Opole, dn. 17.02.2023 r.

ZR.5144.2.2023.KDN

Pozwolenie nr 4/R/2023

Na podstawie art.36 ust.1 pkt 1, 3 i ust. 3, art.4, art.6 ust. 1 pkt 2 lit.a, art.7 pkt 1, art.89 pkt 2 i art.91 ust.4 pkt 4 Ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tekst jednolity – DzU z 2022 r. poz.840), Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (tekst jednolity – DzU z 2021 r., poz.81) oraz art.104 Ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity – DzU z 2022 r. poz.2000),

po rozpatrzeniu wniosku z dnia 18.01.2023 r., złożonego w dn.18.01.2023 r. i uzupełnionego dn.25.01.2023 r. przez Parafię Rzymskokatolicką pw. św. Michała w Prusinowicach z siedzibą: ul. Szkolna 8, 48-314 Pakosławice, gm. Pakosławice,

o udzielenie pozwolenia na wykonanie prac konserwatorskich przy następującym zabytku: **ambona znajdująca się w kościele parafialnym pw. św. Michała w Prusinowicach, gm. Pakosławice**, (regencja, ok. poł. XVIII w., drewno polichromowane), ambona przyścienna z baldachimem i ze schodami, wsparta na kolumnie, korpus czworoboczny, o narożach zaznaczonych kręconymi kolumnienkami i niżej główkami aniołków, korpus i baldachim schodów dekorowany prostokątnymi płycinami, na korpusie płyciny wypełnione w narożach akantowymi aplikacjami i malowidłami czterech Ewangelistów, baldachim z lambrekinem, zwieńczony wolutami akantowymi i figurą Matki Boskiej w glorii, objętym formą ochrony poprzez wpis do rejestru zabytków województwa opolskiego decyzją pod numerem: Ks.B.t.II-97/1-10/07 z dnia 10.05.2007 r.

polegających na wykonaniu konserwacji technicznej i estetycznej ww. obiektu;

oraz po ocenie danych przedstawionych we wniosku i załączonego do niego dokumentu:

„Program prac konserwatorsko-restauratorskich dla ambony z kościoła pw. św. Michała Archanioła w Prusinowicach”, opracowany przez mgr Jolanę Dudałę (załącznik nr 1),

Opolski Wojewódzki Konservator Zabytków

pozwala

na wykonanie prac przy ambonie:

1. Demontaż elementów ruchomych.
2. Dokładny ogląd stanu zachowania drewna i wybranie metody dezynsekcji.
3. Wykonanie stratygrafii w obrębie polichromii na architekturze ambony, na rzeźbie na baldachimie oraz na główkach aniołków w celu określenia oryginalnej kolorystyki i techniki wykonania.

4. Oczyszczenie obiektu z zabrudzeń powierzchniowych.
5. Usunięcie ewentualnych przemalowań z powierzchni architektury i rzeźb metodą mechaniczną i chemiczną.
6. Wykonanie ewentualnych rekonstrukcji brakujących elementów snycerki.
7. Uzupelnienie ubytków zapraw na snycerce, na architekturze ambony i rzeźbach.
8. Prace przy rzeźbie:
 - a) położenie werniksu retuszarskiego,
 - b) retusze ubytków polichromii,
 - c) położenie werniksu końcowego.
9. Zakres prac przy malowidłach z przedstawieniami Ewangelistów z kosza ambony:
 - a) oczyszczenie malowideł z zabrudzeń powierzchniowych,
 - b) podklejenie drobnych odspojonych miejscowo warstw malarskich,
 - c) wypełnienie licznych otworów wylotowych po owadach,
 - d) uzupełnienie ubytków zapraw,
 - e) położenie werniksu retuszarskiego,
 - f) wykonanie retuszy warstw malarskich.
10. Pokrycie polichromii ambony werniksem retuszarskim w celu wyrównania połysku.
11. Wykonanie retuszy polichromii architektury ambony.
12. Pokrycie powierzchni polichromowanych architektury ambony werniksem końcowym.
13. Wykonanie złoczeń za pomocą złota w płatkach na poler i na mat zgodnie z techniką oryginału.
14. Montaż zabytku w całość.

Prace konserwatorskie będą prowadzone według programu prac konserwatorskich (program zawiera metody oraz materiały, które będą zastosowane w konserwacji), opracowanego przez mgr Jolantę Dudałę i uzgodnionego przez Opolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w dniu 17.02.2023 r., **Uzgodnienie nr ZR.5144.2.2023.KDN**.

Niniejsze pozwolenie posiada termin ważności do dnia: 31.12.2027 r.

Postępowanie w sprawie wydanego pozwolenia może zostać wznowione, a następnie pozwolenie może zostać cofnięte lub zmienione na podstawie art.47 Ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tekst jednolity – DzU z 2022 r. poz.840).

Warunki konserwatorskie na podstawie art.36 ust.3 Ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tekst jednolity – DzU z 2022 r. poz.840), i § 12 Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (tekst jednolity – DzU z 2021 r. poz.81):

1. kierowanie pracami konserwatorskimi albo samodzielne ich wykonywanie przez osobę posiadającą kwalifikacje, o których mowa w art.37a ust.1 Ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tekst jednolity – DzU z 2022 r. poz.840), oraz przekazanie Opolskiemu Wojewódzkiemu Konserwatorowi Zabytków (OWKZ) w terminie nie później niż 14 dni przed rozpoczęciem prac, a w toku prac w terminie 14 dni przed dokonaniem zmiany osoby prowadzącej prace:
 - a. imienia, nazwiska i adresu osoby kierującej pracami konserwatorskimi albo samodzielnie je wykonującej,
 - b. dokumentów potwierdzających spełnianie przez tę osobę wymagań, o których mowa w art. 37a ust.1 ustawy,
 - c. oświadczenia wskazanej osoby, o przyjęciu obowiązku kierowania albo samodzielnego wykonywania wskazanych w pozwoleniu prac,
2. zawiadomienie Opolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (OWKZ) o terminie rozpoczęcia i zakończenia wskazanych w pozwoleniu prac,
3. niezwłoczne zawiadomienie OWKZ o wszelkich zagrożeniach lub nowych okolicznościach ujawnionych w trakcie prowadzenia prac, wskazanych w pozwoleniu,
4. przed wykonaniem pkt.5. zatwierdzonego programu prac, tj. przed usuwaniem przemalowań wykonanie badań stratygraficznych powierzchni ambony oraz rzeźb i przedstawienie OWKZ sprawozdania ze stanu zachowania historycznych warstw polichromii i złoczeń w celu określenia zakresu usuwania nawarstwień oraz zakresu rekonstrukcji warstw pierwotnych i określenia techniki ich wykonania,
5. odbiór końcowy prac konserwatorskich wskazanych w pozwoleniu z udziałem OWKZ,
6. prowadzenie dokumentacji przebiegu wskazanych w pozwoleniu prac, w sposób umożliwiający jednoznaczną identyfikację i dokładną lokalizację przestrzenną wszystkich czynności, użytych materiałów oraz dokonanych odkryć, i przekazanie OWKZ dokumentacji konserwatorskiej **w terminie 3 miesięcy** od zakończenia prac.

Uzasadnienie

W dniu 18.01.2023 r. do Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Opolu wpłynął wniosek Parafii Rzymskokatolickiej pw. św. Michała w Prusinowicach o udzielenie pozwolenia na wykonanie prac konserwatorskich przy ambonie znajdującej się na w kościele parafialnym pw. św. Michała w Prusinowicach, gm. Pakosławice. Przedmiotowy zabytek jest wpisany do rejestru zabytków ruchomych województwa opolskiego pod numerem: Ks.B.t.II-97/1-10/07 z dnia 10.05.2007 r. Z tego względu podlega ochronie konserwatorskiej, wyrażającej się m.in. w konieczności uzgadniania z wojewódzkim konserwatorem zabytków wszelkich czynności faktycznych odnoszących się do tego obiektu. Ponadto w myśl art.4 pkt 1,2 ww. ustawy ochrona zabytków polega, w szczególności, na podejmowaniu przez organy administracji publicznej działań mających na celu zapewnienie warunków prawnych, umożliwiających trwałe zachowanie zabytków oraz ich zagospodarowanie i utrzymanie oraz zapobieganie zagrożeniom mogącym spowodować uszczerbek dla ich wartości.

Niniejsze pozwolenie zostało wydane na podstawie art.36 Ustawy z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tekst jednolity – DzU z 2022 r. poz.840), w oparciu o dane zawarte we wniosku złożonym w dniu 18.01.2023 r. i uzupełnionym

dn.25.01.2023 r. Termin ważności pozwolenia, zgodnie z zapisem § 12 ust.1 pkt 7 Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (tekst jednolity – DzU z 2021 r. poz. 81), wskazuje wojewódzki konserwator zabytków.

W nawiązaniu do ust. 3 przywołanego artykułu 36 ustawy zawarto w pozwoleniu warunki konserwatorskie nr 1-6, wprowadzone celem zapobieżenia uszkodzeniu lub zniszczeniu zabytku. **W warunku konserwatorskim nr 4** określono konieczność przedstawienia OWKZ sprawozdania po wykonaniu odkrywek na powierzchni ambony i rzeźb przed wykonaniem pkt.5 zatwierdzonego programu prac, tj. przed usuwaniem przemalowań. Niniejsze badania mające na celu rozpoznanie historycznego układu warstw polichromii i złoceń umożliwią określenie zakresu usuwania nawarstwień oraz zakresu rekonstrukcji warstw pierwotnych i określenia techniki ich wykonania.

Powyższe warunki zostały wprowadzone w celu uzgodnienia postępowania konserwatorskiego najwłaściwszego dla przywrócenia pierwotnych walorów historycznych i artystycznych regencyjnej ambony z kościoła parafialnego pw. św. Michała w Prusinowicach.

Mając na uwadze, iż planowane prace konserwatorskie są zgodne z zasadami ochrony zabytków i sztuką konserwatorską, pozwolenie może być wydane.

Sąd należało orzec jak w sentencji.

Od decyzji niniejszej przysługuje stronom odwołanie do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, za moim pośrednictwem, w terminie 14 dni od daty jej doręczenia (art.127 § 1 i 2 oraz art.129 § 1 i 2 k.p.a.). W trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję. Z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna (art.127a § 1 i 2 k.p.a.).

OPOLSKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW

Eryka Molek

Pouczenie:

Wnioskodawca (inwestor) i prowadzący prace (kierujący robotami, wykonawca) zobowiązani są do przestrzegania zasad i warunków prowadzenia prac (robót, badań lub innych działań), wynikających z ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, w szczególności:

1) Wojewódzki konserwator zabytków wstrzymuje (na mocy decyzji) wykonywane bez jego pozwolenia lub w sposób odbiegający od zakresu i warunków określonych w pozwoleniu prace (roboty, badania lub inne działania) przy zabytku wpisanym do rejestru lub w jego otoczeniu, a następnie wydaje decyzję:

- a) nakazującą przywrócenie zabytku do poprzedniego stanu lub uporządkowanie terenu, z określeniem terminu wykonania tych czynności, albo
- b) zobowiązującą do uzyskania pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków na prowadzenie wstrzymanych prac (robót, badań lub innych działań) przy zabytku, albo
- c) nakładającą obowiązek podjęcia określonych czynności w celu doprowadzenia wykonywanych prac (robót, badań lub innych działań) przy zabytku do zgodności z zakresem i warunkami określonymi w pozwoleniu, wskazując termin wykonania tych czynności.

Po wykonaniu obowiązku, o którym mowa pod lit. c), wojewódzki konserwator zabytków wydaje pozwolenie na wznowienie wstrzymanych prac (robót, badań lub innych działań) przy zabytku.

2) W przypadku, gdy bez wymaganego pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków lub w sposób odbiegający od zakresu i warunków określonych w pozwoleniu wykonano przy zabytku wpisanym do rejestru prace (roboty, badania lub inne działania), wojewódzki konserwator zabytków wydaje decyzję:

- a) nakazującą przywrócenie zabytku do poprzedniego stanu lub uporządkowanie terenu, określając termin wykonania tych czynności, albo
- b) zobowiązującą do doprowadzenia zabytku do jak najlepszego stanu we wskazanym sposobie i w określonym terminie.

3) Osoba, która dopuściła się naruszenia przepisów o zabytkach lub naruszyła zakres i warunki określone w pozwoleniu, jest obowiązana na swój koszt wykonać czynności nakazane w decyzji, o której mowa w punkcie 1) lit. a) i c) oraz w punkcie 2).

4) Wykonawca jest zobowiązany niezwłocznie zawiadomić OWKZ o wszelkich zagrożeniach lub nowych okolicznościach ujawnionych w toku prac konserwatorskich przy zabytku, które mogą mieć wpływ na stan zachowania zabytku. W takich przypadkach WKZ jest zobowiązany wydać wykonawcy odpowiednie zalecenia w terminie nie późniejszym niż 7 dni od dnia przyjęcia zawiadomienia, może również wydane pozwolenie zmienić lub je cofnąć.

5) Art. 107d.

1. Kto bez pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków podejmuje działania, o których mowa w art. 36 ust. 1 pkt 1–5, podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 do 500 000 zł.

2. Kto podejmuje działania, o których mowa w art. 36 ust. 1 pkt 1–5, niezgodnie z zakresem lub warunkami określonymi w pozwoleniu wojewódzkiego konserwatora zabytków, podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 do 500 000 zł.

5. Karę pieniężną, o której mowa w ust. 1–2, nakłada w drodze decyzji organ ochrony zabytków, który wydał pozwolenie bądź był właściwy do wydania pozwolenia.

Otrzymuje za zwrotnym potwierdzeniem odbioru:

Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Mikołaja w Prusinowicach

ul. Szkolna 8

48-314 Pakosławice

- W załączniku nr 1: uzgodniony przez OWKZ program prac (kserokopia)

Do wiadomości:

1. Kuria Diecezji Opolskiej

ul. Książąt Opolskich 19

45-005 Opole

2. aa KDN

